

Alusten katsastukset

Määräyksen tausta ja säädösperusta

Alusten katsastuksista annettua määräystä muutetaan Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymän radiohuoltoyrityksen suorittaman radiolaitteiden tarkastuksen mahdollistamiseksi tietyissä tilanteissa kotimaanliikenteen alusten osalta. Radiolaitteen tarkastus tehtäisiin ennen varsinaista katsastusta. Kyseessä ei olisi perustuslain (731/1999) 124 §:ssä tarkoitettu julkisen hallintotehtävän siirto, koska alusten varsinainen katsastus suoritettaisiin edelleen Liikenne- ja viestintäviraston, nimetyn katsastajan tai luokituslaitoksen toimesta. Radiohuoltoyritys laatii tarkastuksen perusteella raportin, jota käytetään katsastuksessa lähinnä teknisenä tukena.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa ohjeen, jossa määritellään tarkemmin mitä tietoja radiohuoltoyrityksen laatimassa tarkastusraportissa pitää vähintään olla.

Samalla määräykseltä poistetaan tarpeettomana vaatimus pitää katsastustodistus tai sen jäljennös näkyvällä paikalla aluksella.

Määräystä selkiytetään tekstin uudelleensijoittelulla ja muilla pienillä kielellisillä korjauksilla.

Määräykselle lisätään mahdollisuus myöntää katsastuksen perusteella uusia todistuskirjoja: kansainvälinen energiatehokkuustodistuskirja (IEE-todistuskirja) sekä kierrätyskelppoisuuden osoittava todistuskirja. Näiden myöntäminen perustuu kansainvälisiin yleissopimuksiin.

Määräyksen valmistelu

Määräys on valmisteltu virkatyönä Liikenne- ja viestintävirastossa.

Määräysluonnos ja perustelumuistioluonnos olivat sidosryhmillä lausuttavana 28.6.-15.8.2021. Lausunnon antoivat Suomen Varustamot ry, Kalatalouden Keskusliitto ja yksi tekninen tarkastaja. Suomen Varustamot ry:llä ei ollut määräysluonnokseen lausuttavaa ja Kalatalouden Keskusliitto piti määräysluonnoksen muutosesityksiä tarpeellisina ja perusteltuina. Tekninen tarkastaja ehdotti määräykseen tekstin selkiyttämistä, jonka perusteella määräyksen tekstimuotoilua hieman muutettiin sisällön pysyessä kuitenkin samana.

Muutokset ja arvio määräyksen vaikutuksista

Määräysmuutoksella joustavoitetaan radiolaitteiden tarkastusta, vähennetään laivanisäntien kustannuksia ja kevennetään Liikenne- ja viestintäviraston työkuormaa sellaisen tehtävän osalta, joka on turvallisuutta ja katsastusten luotettavuutta heikentämättä osoitettavissa viraston ulkopuolella tehtäväksi.

Määräyksellä ei arvioida olevan muuten erityisiä vaikutuksia viranomaisten toimintaan, ympäristöön, esteettömyyteen tai yhdenvertaisuuteen.

Yksityiskohtaiset perustelut

Määräyksen kohtaan 2.2 lisätään vaatimus siitä, että jos alukselle haetaan radiolaitteiden tarkastusta Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymältä radiohuoltoyritykseltä, on tarkastusta haettava niin että se on tehty ennen seuraavaa meriturvallisuuskatsastusta.

Määräykselle lisätään uusi kohta 3.7, jonka mukaan Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymän radiohuoltoyrityksen suorittama radiolaitteiden tarkastus on oltava tehtynä meriturvallisuuskatsastukseen mennessä, kuitenkin aikaisintaan kolme kuukautta ennen sitä. Tarkastuksesta on oltava Liikenne- ja viestintäviraston antaman ohjeen mukainen tarkastusraportti aluksella.

Määräyksen kohtaan 5 muutetaan tutkavastaimet SART- ja AIS-SART-laitteiksi. Lisäksi kohdasta poistetaan tarpeettomana radiolaitteiden katsastuksen hakemista koskevat määräykset, koska radiolaitteiden katsastuksen hakemiseen sovelletaan samoja määräyksiä kuin muiden katsastusten hakemiseen määräyksen kohdassa 2.2.

Määräyksen kohtia 5.1, 5.4.1, 5.6.1 selkiytetään muokkaamalla tekstiä helpommin luettavaksi.

Määräyksen kohtia 5.2, 5.3, 5.4.2 ja 5.6.2 selkiytetään muokkaamalla tekstiä helpolukuisemmaksi sekä niihin lisätään vaihtoehdoksi radiolaitteiden uusintakatsastukselle Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymän radiohuoltoyrityksen suorittama radiolaitteiden tarkastus. Tarkastuksesta laadittua raporttia hyödynnetään aluksen seuraavassa meriturvallisuuskatsastuksessa.

Määräyksen kohtiin 5.4.3, 5.6.3 ja 5.7.3 lisätään vaihtoehdoksi radiolaitteiden peruskatsastukselle radiohuoltoyrityksen suorittama radiolaitteiden tarkastus. Tarkastuksesta laadittua raporttia hyödynnetään aluksen seuraavassa meriturvallisuuskatsastuksessa. Lisäksi kohdasta 5.7.3 poistetaan tarpeettomana vaatimukset ammattiveneiden radiolaitteiden uuden radioaseman katsastuksesta sekä radiolaitteiden toiminnan tarkastuksesta meriturvallisuuskatsastusten yhteydessä.

Määräyksen kohtaan 9.1, jossa määrätään katsastusasiakirjoista sekä todistus- ja turvallisuuskirjoista, lisätään alakohta 16 koskien kansainvälinen energiatehokkuustodistuskirjaa (IEE-todistuskirja) joka annetaan kansainvälisessä liikenteessä olevalle alukselle, jonka bruttovetoisuus on vähintään 400 ja joka kuuluu MARPOL 73/78 -yleissopimuksen VI liitteen energiatehokkuusvaatimusten soveltamisalaan. Lisäksi kohtaan lisätään alakohta 22 koskien kierrätyskelpoisuuden osoittavaa todistuskirjaa, joka annetaan alukselle, joka on ollut elinkaarensa aikana kansainvälisessä liikenteessä, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500 ja joka siirretään kierrätykseen. Todistuskirja on voimassa enintään kolme kuukautta. Näiden uusien alakohtien johdosta alakohtien numerointi päivitetään. Kohdasta poistetaan tarpeettomana vaatimus säilyttää kohdassa 1 mainittu katsastustodistus tai sen jäljennös matkustaja-aluksella näkyvällä paikalla.

Määräyksen aikataulu

Määräys annetaan syyskuussa 2021 ja se tulee voimaan 20.9.2021.

Määräyksestä viestiminen

Määräyshankepääätös on julkaistu Liikenne- ja viestintäviraston verkkosivuilla.

Määräysluonnos- ja perustelumuistio olivat sidosryhmillä lausuttavana 28.6.-15.8.2021

Valmis määräys julkaistaan Finlexissä ja Liikenne- ja viestintäviraston verkkosivuilla.